

Конференція – XIII Международная научнопрактическая конференция "Development of modern science: theory, methodology, practice", 18–19 марта 2021, Мадрид, Испания

Секція – Педагогічні науки

**ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ
ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ЛІКАРСЬКІ
РОСЛИНИ» У БАКАЛАВРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ 205
ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО ТА 206 САДОВО-ПАРКОВЕ
ГОСПОДАРСТВО В УМАНСЬКОМУ НУС**

Пушка Ірина Михайлівна

кандидат сільськогосподарських наук, доцент,
доцент кафедри садово-паркового господарства
Уманський національний університет садівництва
м. Умань, Україна
rekun.ira@ukr.net

Сучасне становлення аграрної освіти, визначається не лише наданням студентам певної суми знань, вмінь та набуття практичних навичок, а включає в себе всебічний розвиток особистості студента, його свідоме ставлення до себе, суспільства, держави, природи, тощо. Зважаючи на нову парадигму Вищої освіти, студентоцентрований підхід та формування індивідуальної освітньої траєкторії важливим є введення в навчальний план освітніх компонентів, які у повній мірі задовольняють коло науково-практичних інтересів студентів. Одним з таких компонентів є дисципліна «Лікарські рослини», яка входить у перелік елективних дисциплін ОП «Лісове господарство» та «Садово-паркове господарство» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в Уманському національному університеті садівництва [1, 2].

Так як лікарські рослини природної флори належать до відновлювальних природних ресурсів, при науково обґрунтованому використанні та забезпеченні своєчасного відновлення, вони можуть протягом багатьох років залишатися стабільним джерелом біологічно активної лікарської сировини. Україна відчуває гострий дефіцит у лікарській рослинній сировині, однак площі під цінними лікарськими рослинами залишаються дуже незначними. Основою використання лікарських рослин є визначення їхніх ресурсів на певній території, дослідження екологічних особливостей видів на рівні популяцій з метою безвиснажливої експлуатації. Експлуатація та охорона лікарських рослин має бути комплексною, складатись з багатьох взаємопов'язаних заходів і

буде ефективною не тільки при раціональному веденні заготівель, але й при введенні лікарських рослин у культуру та застосуванні екологічно безпечних технологій їх вирощування для отримання високих сталих врожаїв відповідної фітосировини, зокрема, на навчально-дослідних земельних ділянках, лісових угіддях, підприємствах зеленого будівництва різних форм власності [3]. На таких підходах розроблена навчальна програма «Лікарські рослини».

Програмні результати навчання, які реалізуються при вивченні дисципліни «Лікарські рослини» освітніх програм 206 «Садово-паркове господарство» та 205 «Лісове господарство» в Уманському НУС повною мірою відображають новітні тенденції розвитку галузі. Робоча програма орієнтована на формування у майбутнього фахівця комплексного підходу до вивчення еколого-біологічних особливостей лікарських рослин, їх фармакологічний ефект на організм людини, особливості вирощування, збирання, сушіння, зберігання, маркування та транспортування лікарської рослинної сировини. Завдання дисципліни полягає в формуванні у студентів теоретичних знань та відповідних практичних навичок в галузі біології, екології та фітоценології лікарських рослин, їх фітоценозів, при створенні, формуванні, вирощування та зберіганні в умовах впливу негативних факторів навколишнього природного середовища. Робоча програма дисципліни «Лікарські рослини» розкриває низку фахових компетентностей, які студент здобуває у разі її вивчення: здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проектування, формування та експлуатації компонентів садово-паркових об'єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт тощо); здатність зберігати та охороняти біологічне різноманіття на об'єктах садово-паркового господарства, підвищувати їх екологічний потенціал [4].

У результаті вивчення дисципліни студенти оволодіють наступними програмними результатами навчання, які реалізуються шляхом виконання практичних, індивідуальних завдань та самостійної роботи. Так, прагнення до самоорганізації та самоосвіти, проведення літературного пошуку українською та іноземними мовами, аналіз отриманої інформації, ефективне планування часу для отримання необхідних результатів визначається виконанням самостійної роботи, на яку згідно робочої програми відводиться 60 годин, що становить 66,7 % від загального навантаження з дисципліни. Володіння професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового і садово-паркового господарства. розуміння та застосування законодавчих актів, нормативно-довідкових матеріалів, організаційно-управлінська документація з організації та ведення лісового та садово-паркового господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності. координування, інтегрування та удосконалення організації виробничих процесів у лісовому та садово-парковому господарстві забезпечується шляхом опрацювання лекційного матеріалу та виконання практичних робіт із застосуванням словесних

(розповідь, бесіда, лекція, пояснення), наочних (демонстрування схем, зображувальних об'єктів, моделей, ілюстрація презентацій, гербарних зразків лікарських рослин, фотографій), практичних (розпізнавання та визначення об'єктів) методів навчання.

Слід зазначити, що важливим, у набутті певних компетентностей та програмних результатів навчання для подальшої професійно-практичної діяльності здобувачів вищої освіти є практична підготовка. Студенти спеціальностей ОП «Лісове господарство» та «Садово-паркове господарство» мають можливість набувати практичних навичок на базі ботанічного колекційного розсадника кафедри садово-паркового господарства Уманського НУС. На ділянці лікарських рослин представлено понад 80 видів лікарських рослин різних родів та родин, які студенти можуть використовувати для вивчення біології, екології, фенології лікарських рослин [6].

Список літератури

1. Офіційний сайт національного агентства із забезпечення якості вищої освіти URL. <https://naqa.gov.ua/>

Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/nacionalna-ramka-kvalifikacij/rivni-nacionalnoyi-ramki-kvalifikacij>

2. Нормативні документи Уманського НУС URL. <https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>

3. Пушка І.М.Робоча програма навчальної дисципліни «Лікарські рослини» для здобувачів вищої освіти спеціальності 205 «Лісове господарство», 206 «Садово-паркове господарство» — Умань: Уманський НУС, 2018.—14 с.

4. Пушка І.М. Лабораторний зошит з курсу «Лікарські рослини». для здобувачів вищої освіти спеціальності 205 «Лісове господарство», 206 «Садово-паркове господарство» — Умань: Уманський НУС, 2018.—28 с.